Rabbi Jay & Ilana Kelman

TORAH in MOTION

Teshuva in Tanakh

Haftarot & Torah Reading of Yamim Noraim

Sept 8: Book of Yonah
Haftarah for Minchah on Yom Kippur

Sept 15: Parashat Teshuvah
Devarim 30, 1-10.
Parashat HaShavua, last Shabbat of 5782

Sept 22: Yirmeyahu 31
Haftara for Rosh Hashanah

Sept 29: Hoshea 14, 2-10
Haftarah for Shabbat Shuvah

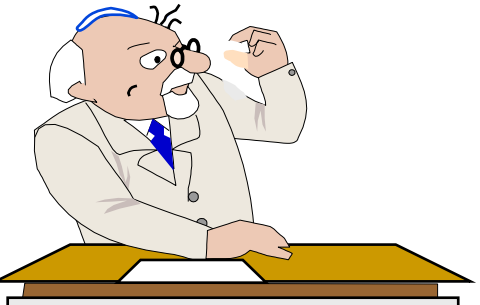

Teaching
Jewish Prayer

www.tefilah.org

Beni Gesundheit
Beni.gesundheit@tefilah.org
Susan Suna, Audrey Samuels

?

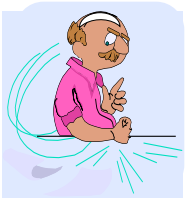

!

Intertextuality

Contextuality

Text

Close reading: Text Contextuality Intertextuality

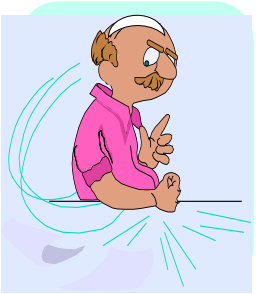

!

?

רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים יג, יט (פסיקתא דרב כהנא)
נהגו העם להיות מפטירין קודם תשעה באב בשלש שבתות בדברי תוכחות, שבת ראשונה מפטירין פ בדברי ירמיהו, שנייה חזון ישעיהו, שלישית איכה היתה לזונה, וכן שבת שאחר תשעה באב מפטירין נחמו נחמו עמי, ומנהג פשוט בעירנו להיות מפטירין בנחמות ישעיהו מאחר תשעה באב עד ראש השנה, ושבת שבין ראש השנה ויום הכפורים מפטירין שובה ישראל

Rambam Hilchot Tfila 13, 19

It is customary on the three Sabbaths before Tisha B'Av to read haftarot of rebuke. On the first Sabbath, we read [the passage,] Divrei Yirmiyahu (Jeremiah 1:1-2:3) as the haftarah. On the second [Sabbath], we read [the passage,] Chazon Yishayahu (Isaiah 1:1-27). On the third [Sabbath], we read [the passage,] Eichah hay'ta l'zonah (Isaiah 1:21). Similarly, on the Sabbath after Tisha B'Av we read [the passage Nachamu, nachamu, ami (Isaiah 40:1-26) as the haftarah. It is the common custom in our cities to read the comforting prophecies of Isaiah as the haftarot from Tisha B'Av until Rosh HaShanah. On the Sabbath between Rosh HaShanah and Yom Kippur, we read [the passage,] Shuva Yisrael (Hosea 14:2) as the haftarah.

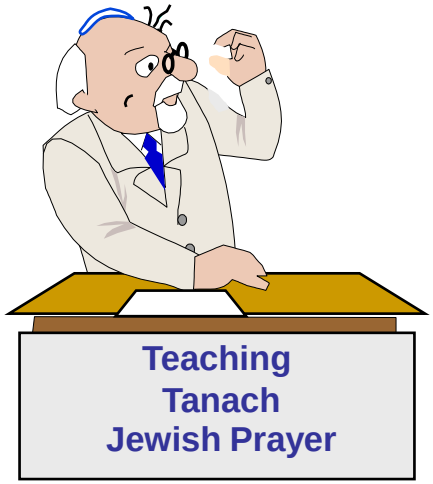

ספרי המקרא ומיקומו של ספר תהלים

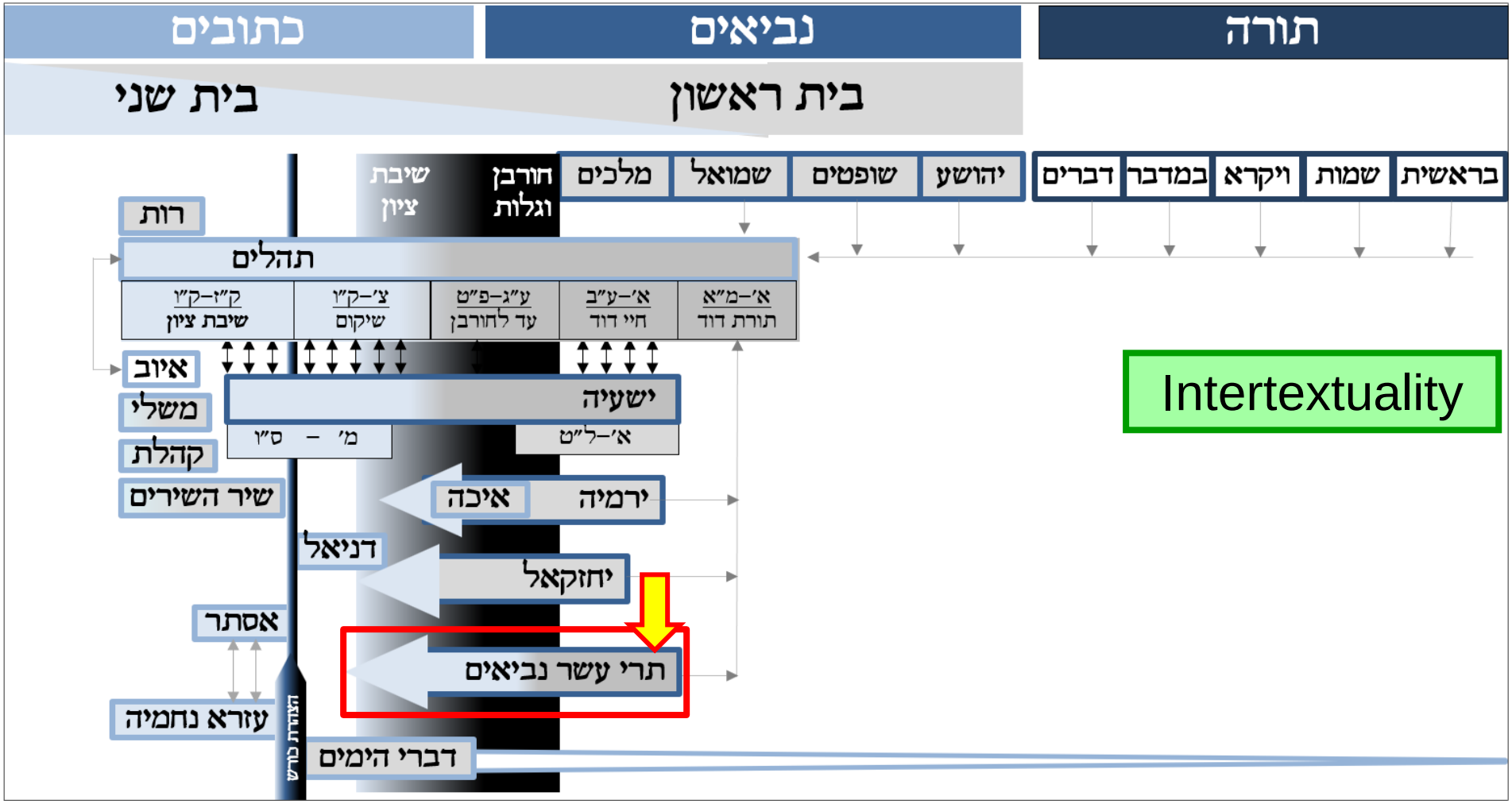

הושע בן בארי

דבר ה׳ אשר היה אל הושע בן בארי
בימי עזיה יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל:

(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ
עַל סוּס לֹא נִרְכָּב
וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם:

Assyria will not save us; we will not ride on a horse, and we will we no longer say [to the idols], our handiwork, our gods, for it is in You, that an orphan finds mercy.

מלכות ישראל
גלות
(722 BCE)

אשור

מלכות יהודה
גלות
(586 BCE)

בבל

מצרים

Text

Hoshea 14, 2-10 הושע י״ד

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃ (ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃ (ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃ (ה) אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃ (ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ (ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃ (ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃ (ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃ (י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

(2) Return, Israel, to the Lord your God, for you have stumbled in your iniquity. (3) Take words with yourselves and return to the Lord. Say to Him: Forgive all iniquity and accept good [about us], and we will substitute our lips for bulls. (4) Assyria will not save us; we will not ride on a horse, and we will we no longer say [to the idols], our handiwork, our gods, for it is in You, that an orphan finds mercy. (5) [God's response to the people's repentance]: I will heal their mischief; I will love them gratuitously, for My wrath has turned from them. (6) I will be like dew to Israel, it will blossom like the lily, and it will strike its roots like the [trees of] Lebanon. (7) Its branches will spread, and its beauty will be like the olive tree, and its fragrance like the Lebanon. (8) Those who dwelt in its shade shall return; will return; they will give life to grain and they will blossom like the vine. Its repute will be like the wine of Lebanon. (9) Ephraim [will either say or be told to say]: What have I to do with idols anymore? [God answers] I have responded and I will gaze upon him: I am like a lush juniper tree; from Me, your fruit is found. 10) Who is wise and will understand these [matters], understanding and will know them? For the ways of the Lord are straight, the righteous will walk in them, and transgressors will stumble on them.

Text

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃
(ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו
כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃
(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃
(ה) אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃

(ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃
(ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃
(ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

(י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

Text

2

תשובה

6 x שו"ב

לשון יחיד
לשון רבים

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃
(ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו
כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃
(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃
(ה) אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃

(ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃
(ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃
(ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

(י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

Text

2

תשובה

שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ ⇦ וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ ...

6 x שו״ב

לשון יחיד
לשון רבים

קְחוּ ... וְקַח טוֹב

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃
(ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו
כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃
(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃

(ה) אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃

ה׳

(ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃
(ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃
(ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃

ישראל

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

(י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

(6)
I will be like dew to Israel,
it will blossom like the lily, and
it will strike its roots
like the [trees of] Lebanon.

(7)
Its branches will spread,
and its beauty will be like the olive tree,
and its fragrance like the Lebanon.

(8)
Those who dwelt in its shade shall return;
they will give life to grain,
and they will blossom like the vine.
Its repute will be like the wine of Lebanon.

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ
וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃

פסוק ח:

יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ
יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן
זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל

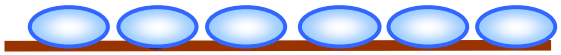

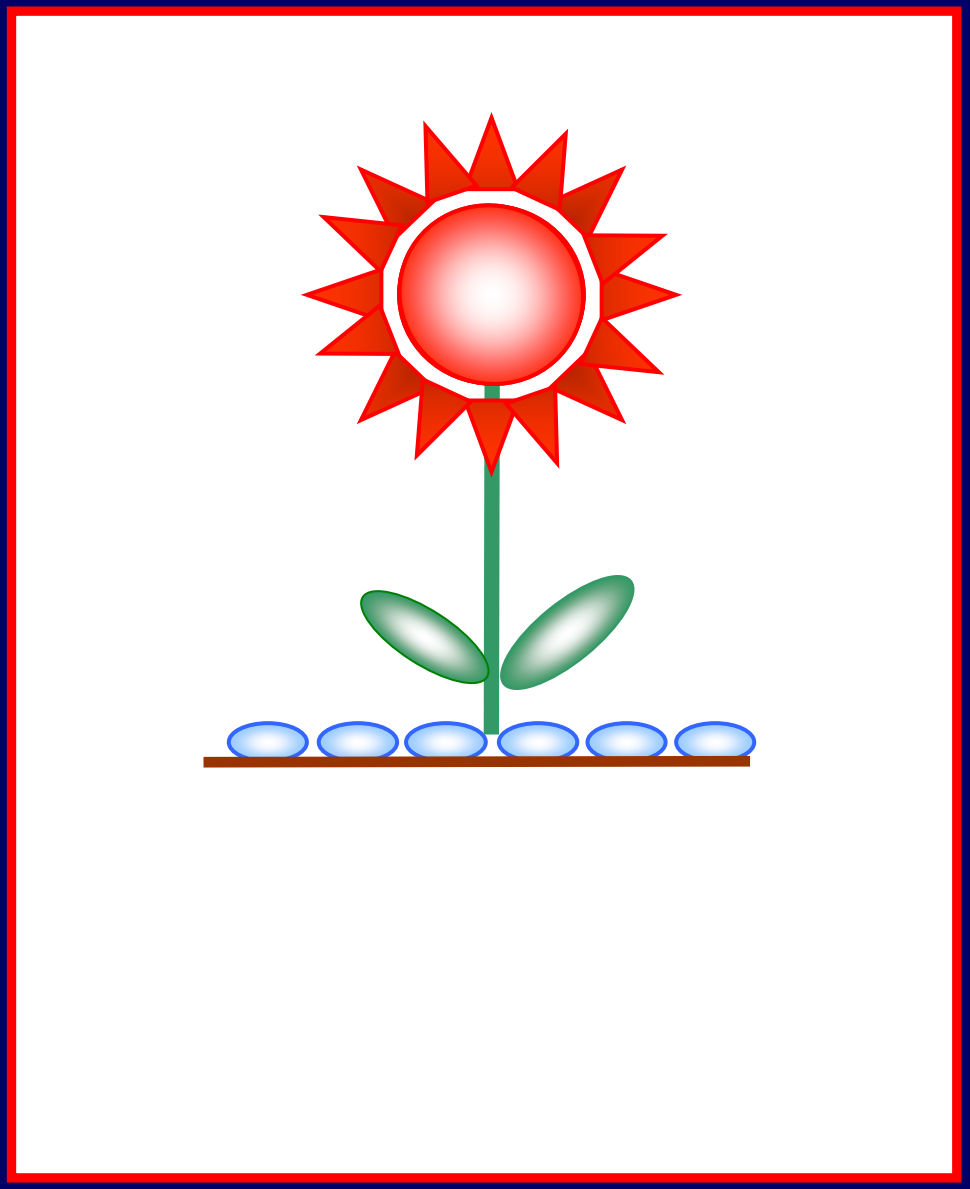

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה

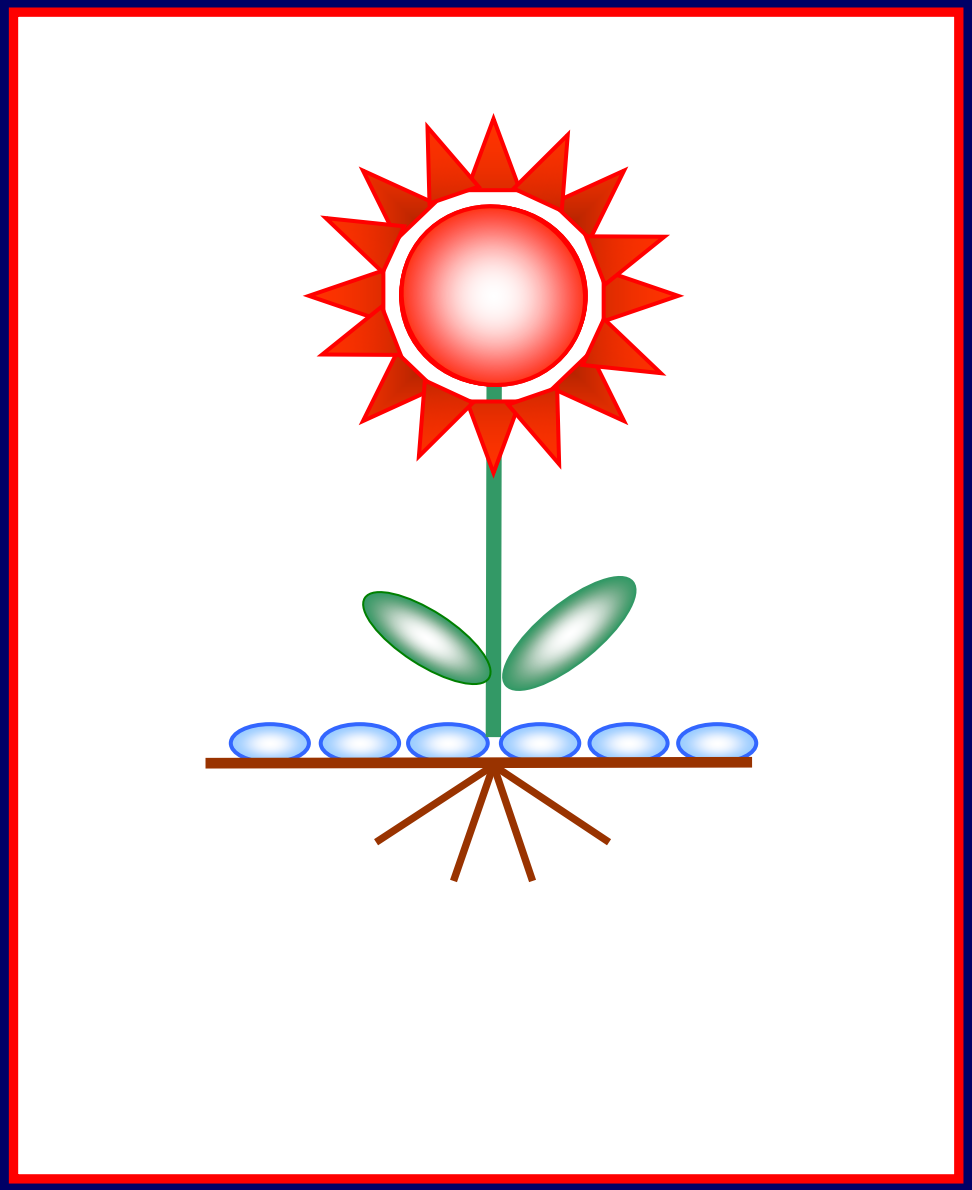

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

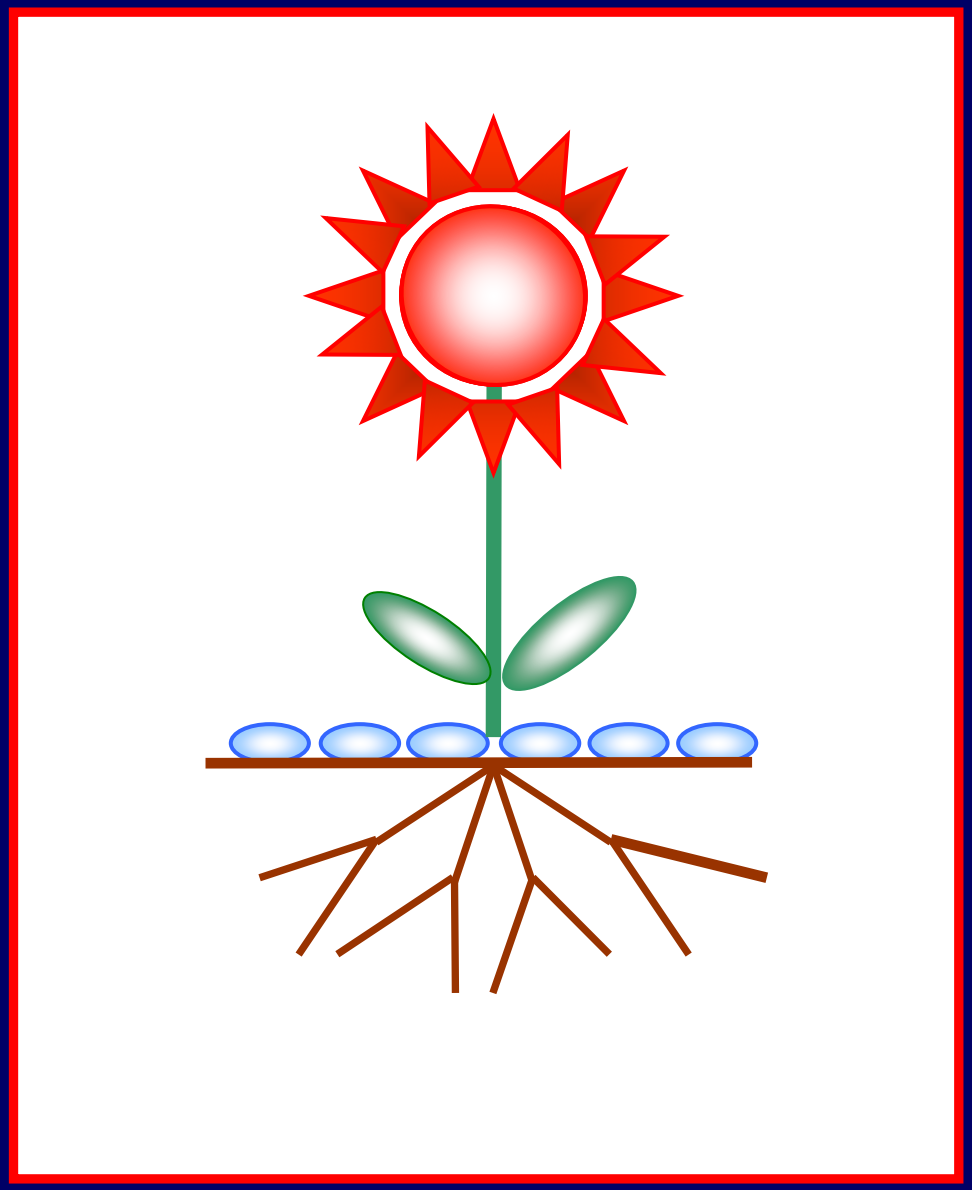

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו

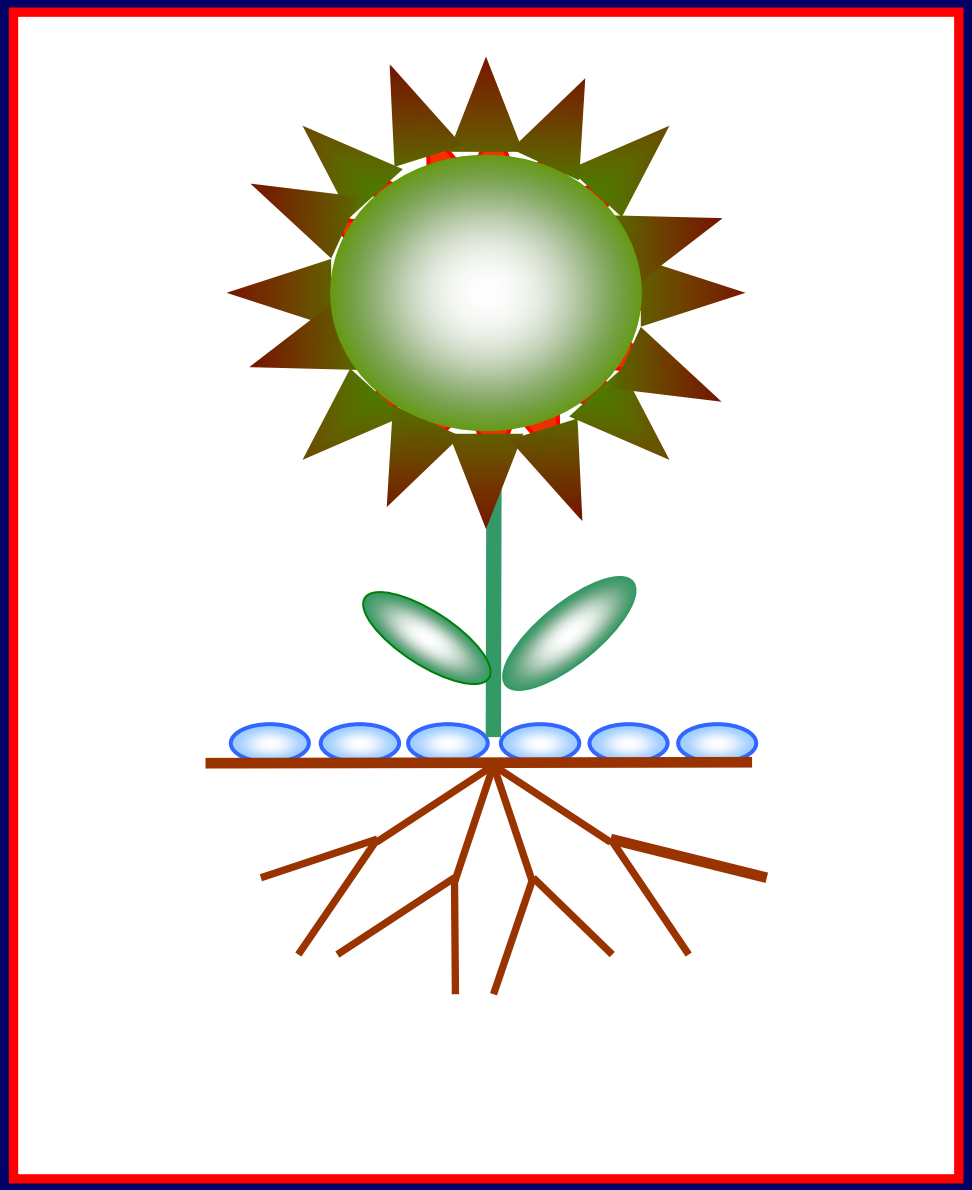

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ

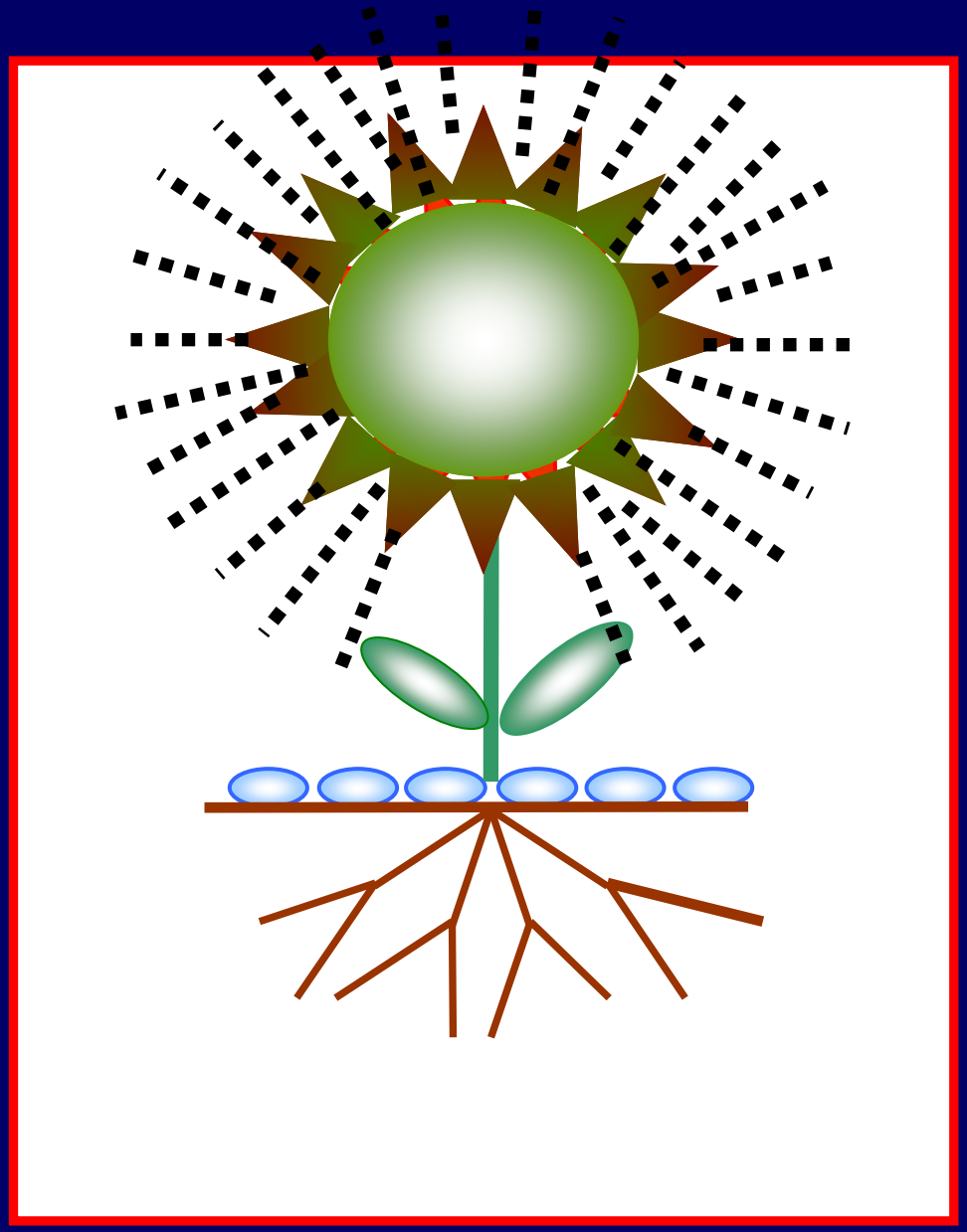

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ
וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

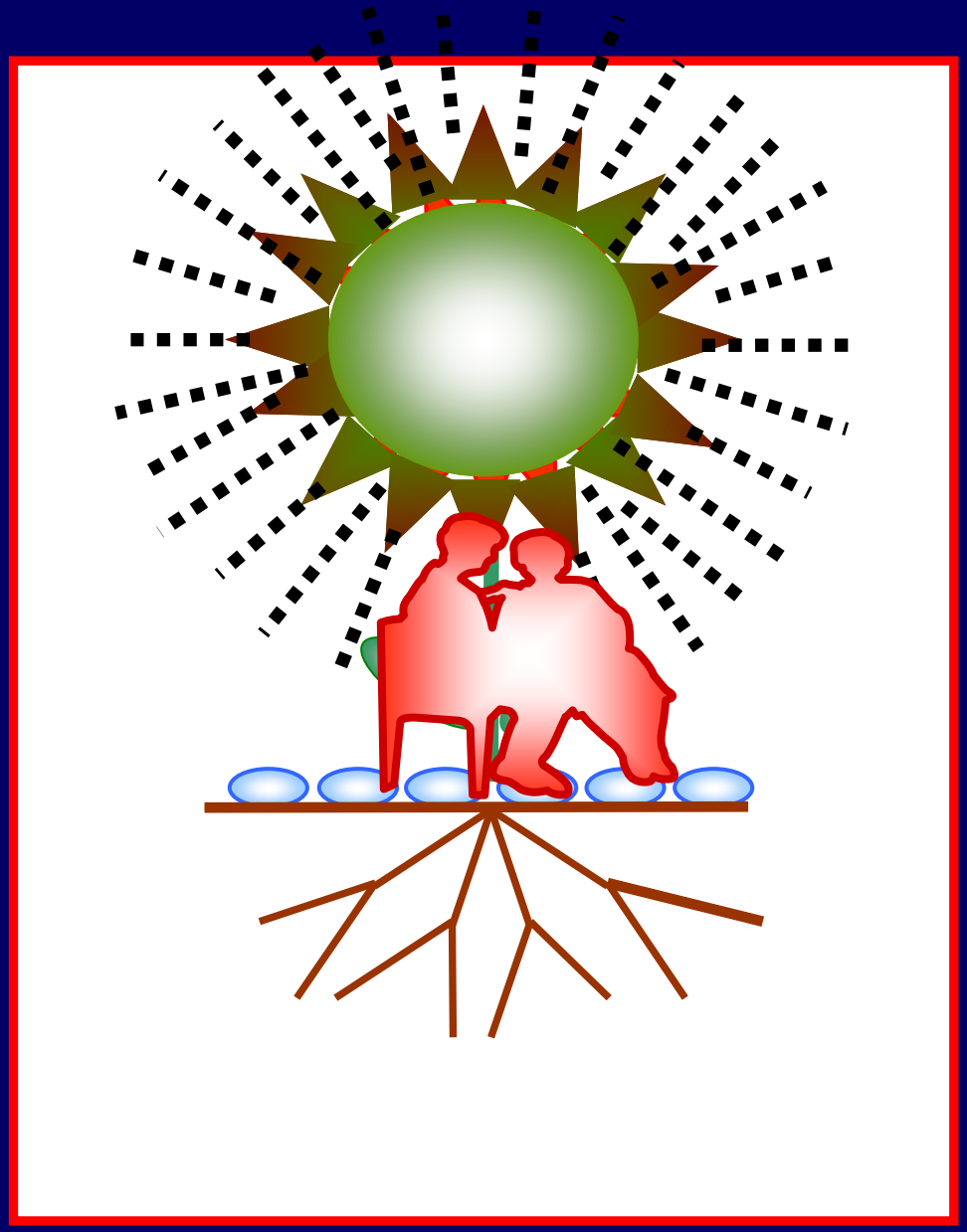

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ
וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ח:

יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ

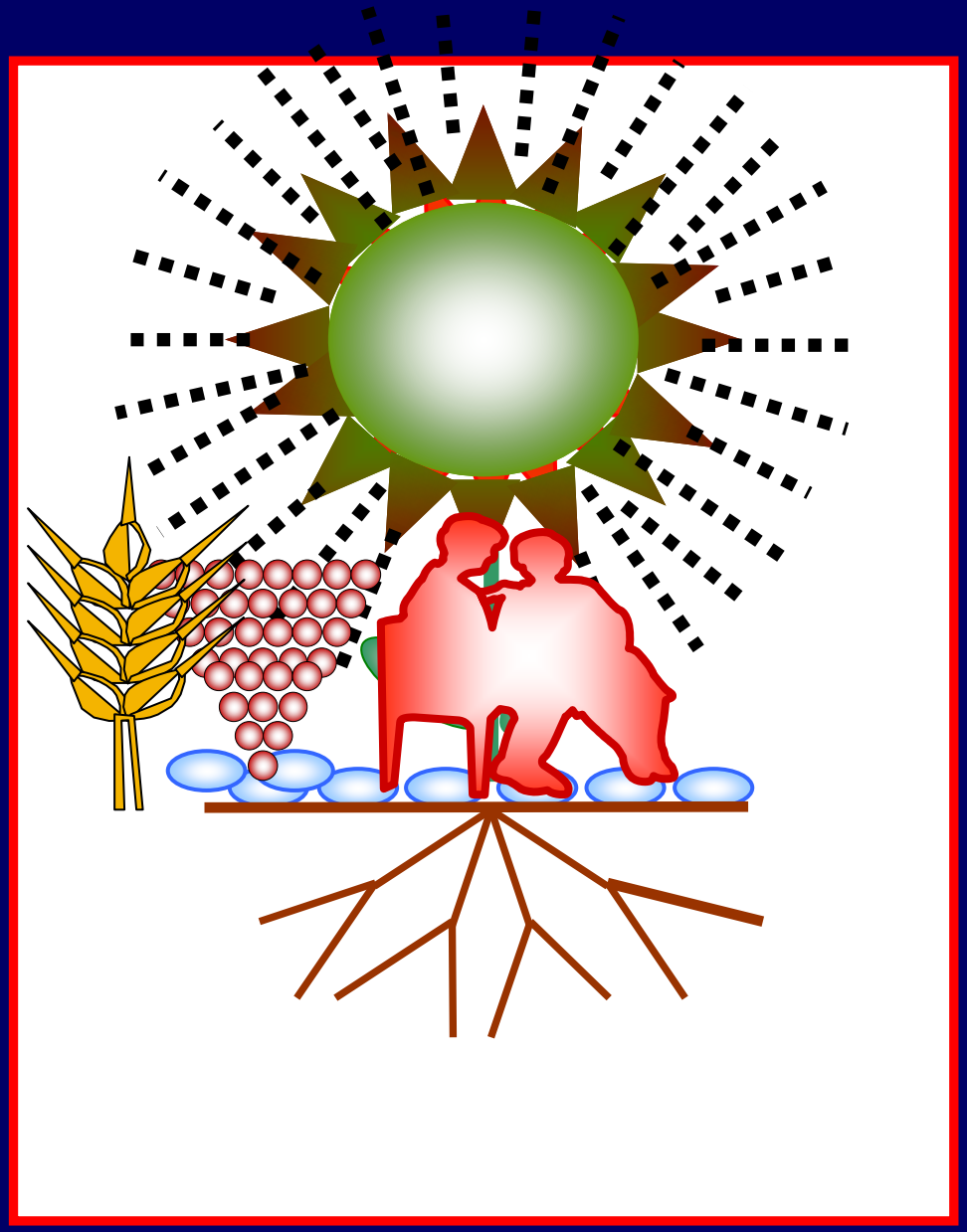

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ
וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ח:

יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ
יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן

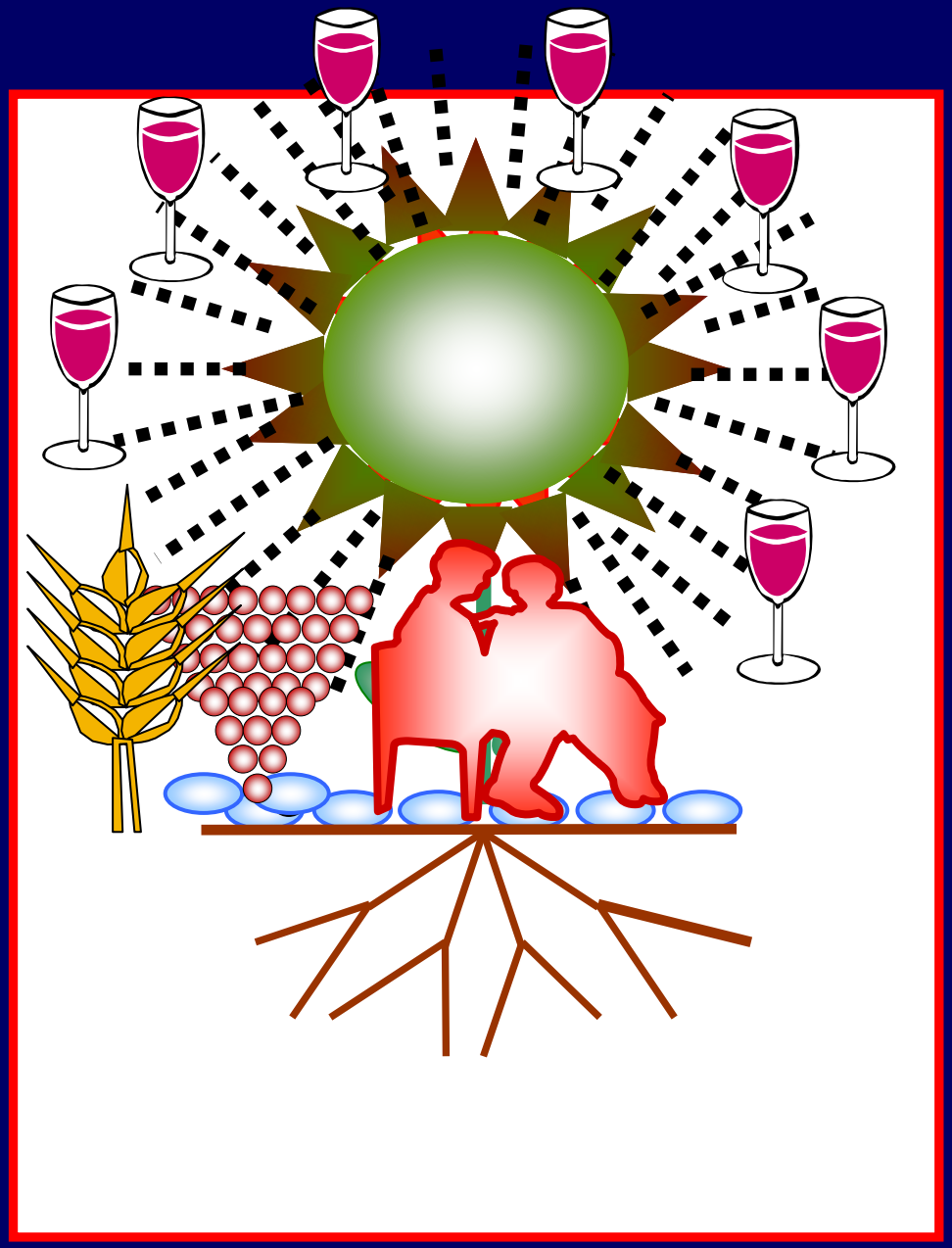

פסוק ו:

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ז:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ
וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

פסוק ח:

יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ
יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן
זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן:

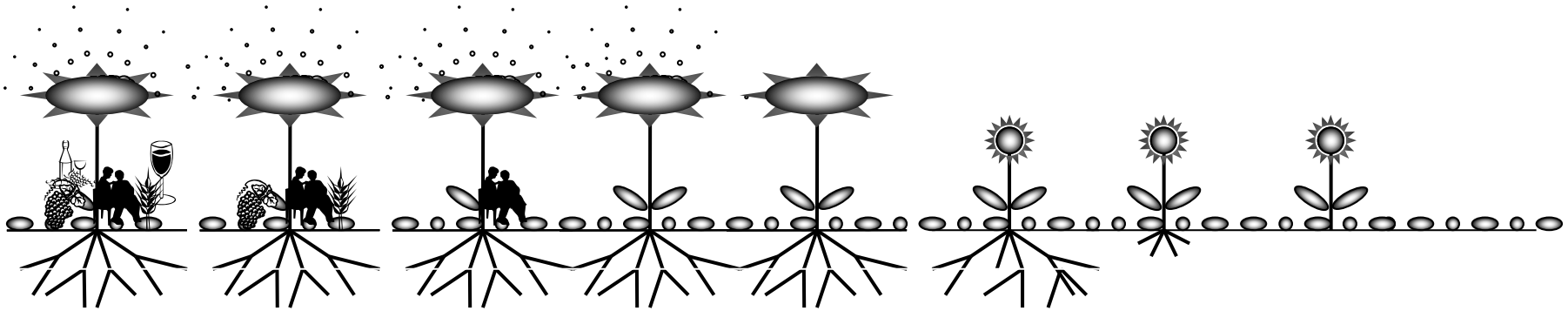

פסוק ו:		פסוק ז:			פסוק ח:			
אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל	יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה	וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:	יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו	וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ	וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:	יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ	יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן	זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן:

Intertextuality

תשובה = שיר השירים

אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל

יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן:

הושע י"ד, ו–ח: אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח
כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:
יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:
יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן
זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן:

שיר השירים ו׳, יא; ז׳, יג: אֶל גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים: ... נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת דֹּדַי לָךְ:

שיר השירים ד׳, יא: נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן:

שיר השירים ב׳, ג: כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי:

תשובה

שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ ⇦ וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ ...

6 x שו״ב

לשון יחיד
לשון רבים

קְחוּ ... וְקַח טוֹב

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃
(ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו
כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃
(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃

(ה) אָרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃

ה׳

(ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃
(ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְّבָנוֹן׃
(ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃

ישראל

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

(י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים

אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ

אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן

מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא׃

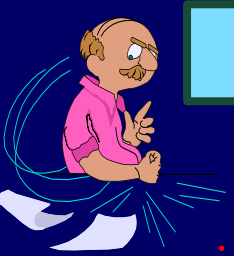

Text

סיכום

6 X שו"ב

(ב) שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱ-לֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ:

שׁוּבָה ...עַד ⇦ וְשׁוּבוּ אֶל ה'

(ג) קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' אִמְרוּ אֵלָיו

לשון יחיד

לשון רבים

כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:

קְחוּ ... וְקַח טוֹב

(ד) אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ

אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם:

אשור

מצרים

(ה) אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ:

ה'

(ו) אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל

יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן:

ישראל

(ז) יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן:

(ח) יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן:

(ט) אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ נִמְצָא:

(י) מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה' וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם:

Contextuality

הושע ט׳, טו–טז: לֹא אוֹסִף אַהֲבָתָם כָּל
שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים: הֻכָּה אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי
בְלִי בַל יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יֵלֵדוּן וְהֵמַתִּי מַחֲמַדֵּי
בִטְנָם:
הושע ד׳, יז: חֲבוּר עֲצַבִּים אֶפְרָיִם הַנַּח לוֹ:
(הושע ח׳, ד; י״ג, ב)

Hosea 9, 15-16: I will not love them any longer, all their princes are wayward. Ephraim was struck; their root is withered, they will bear no fruit. Even if they give birth, I will kill the delights of their womb.
Hosea 4, 17: Ephraim is strongly attached to idols, leave him.
Hosea 8, 4: they made their silver and gold into idols for themselves
Hosea 13, 2: and they have made for themselves…idols according to their form

הושע י״ד, ה.ו.ט: אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם
אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ: אֶהְיֶה
כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ
שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן... אֶפְרַיִם מַה לִּי עוֹד
לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ
רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִרְיְךָ נִמְצָא:

Hosea 14, 5,6, 9: I will heal their mischief; I will love them gratuitously, for My wrath has turned from them. I will be like dew to Israel, it will blossom like the lily, and it will strike its roots like the [trees of] Lebanon. Ephraim: What have I to do with idols anymore? I have responded and I will gaze upon him: I am like a lush juniper tree; from Me, your fruit is found.

Intertextuality

מלכים ב ח׳, יב: וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל מַדּוּעַ אֲדֹנִי בֹכֶה וַיֹּאמֶר כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל רָעָה מִבְצְרֵיהֶם תְּשַׁלַּח בָּאֵשׁ וּבַחֻרֵיהֶם בַּחֶרֶב תַּהֲרֹג וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ וְהָרֹתֵיהֶם תְּבַקֵּעַ׃

II Kings 8, 12: Hazael said: Why is my lord weeping? He [Elisha] answered: because I know the harm that you will do to the children of Israel: You will set their strongholds on fire, you will kill their young men by the sword, you will dismember their infants and you will split open their pregnant women.

הושע י״ד, א: תֶּאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ׃

Hosea 14, 1: Samaria will be guilty, as it defied its God, they will fall by the sword, their infants will be dismembered and their pregnant women will be split open

הושע י״ד, י׳: מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

Hosea 14, 10: Who is wise and will understand these [matters]; understanding and will know them? For the ways of the Lord are straight, the righteous will walk in them, and transgressors will stumble on them.

תהלים ק״ז, מג: מִי חָכָם וְיִשְׁמָר אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי ה׳׃

Psalms 107, 43: He who is wise will heed these matters and ponder the kindness of the Lord.

ספרי המקרא ומיקומו של ספר תהלים

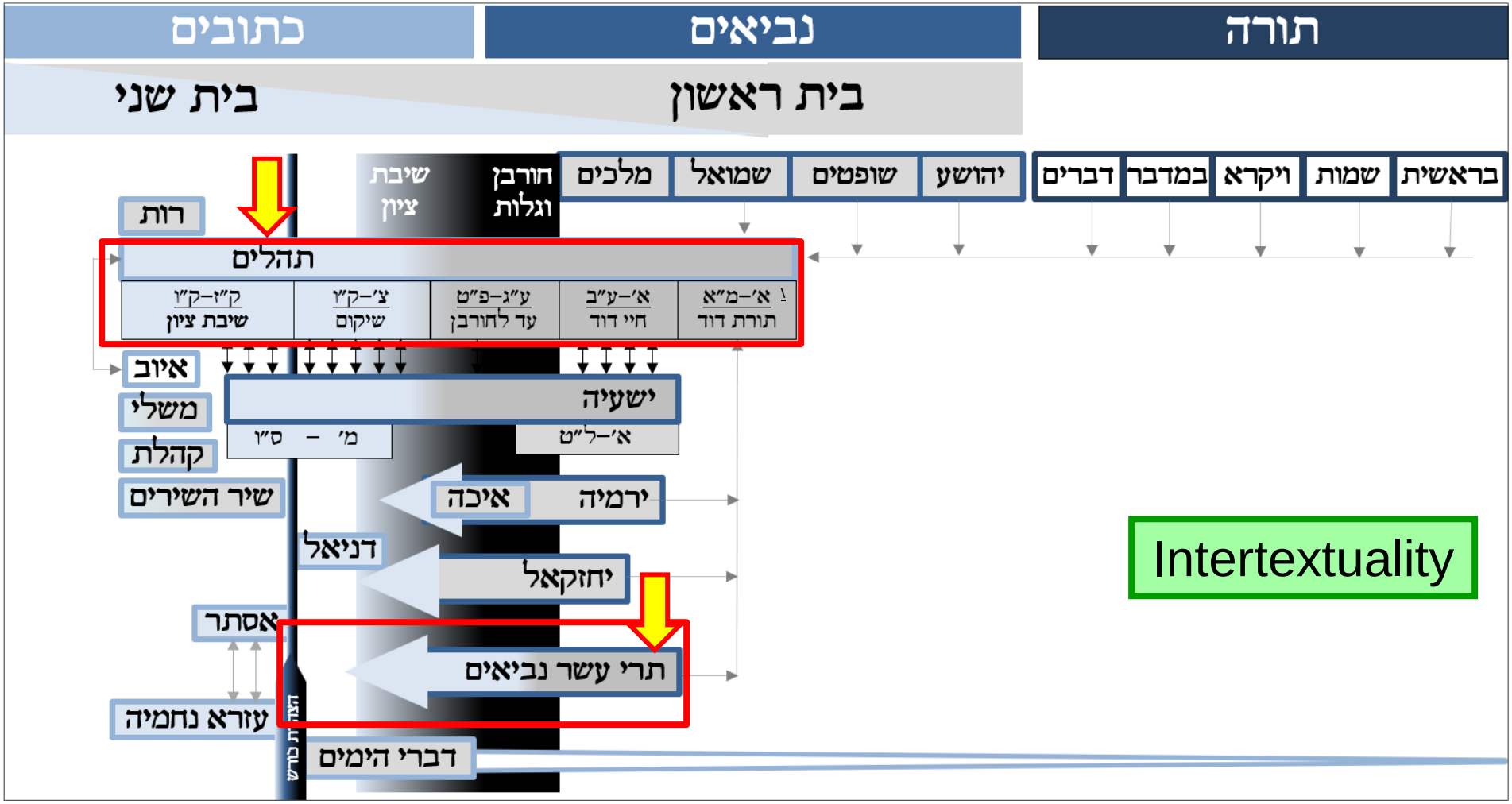

הושע י״ד, י: מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

תהלים ק״ז, מג: מִי חָכָם וְיִשְׁמָר אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי ה׳׃

Intertextuality

תרי עשר כספר וכסיפור

הושע	יואל	עמוס	עובדיה	יונה	מיכה	נחום	חבקוק	צפניה	חגי	זכריה	מלאכי

קוּם לֵךְ אֶל
נִינְוֵה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה

מַשָּׂא נִינְוֵה
סֵפֶר חֲזוֹן
נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי

וְיָשֵׂם אֶת
נִינְוֵה לִשְׁמָמָה
צִיָּה כַּמִּדְבָּר

יואל ב׳, יב–יד: וְגַם עַתָּה נְאֻם ה׳ שֻׁבוּ
עָדַי בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְצוֹם וּבִבְכִי
וּבְמִסְפֵּד: וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל בִּגְדֵיכֶם
וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אֱלֹהֵיכֶם כִּי חַנּוּן וְרַחוּם
הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנִחָם עַל
הָרָעָה: מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחָם וְהִשְׁאִיר
אַחֲרָיו בְּרָכָה מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַה׳ אֱלֹהֵיכֶם:

יונה ג׳, ח–ט: וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל
אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן הֶחָמָס אֲשֶׁר
בְּכַפֵּיהֶם: מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא
נֹאבֵד:
יונה ד׳, ב: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה׳ וַיֹּאמַר אָנָּה ה׳ הֲלוֹא זֶה דְּבָרִי עַד
הֱיוֹתִי עַל אַדְמָתִי עַל כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי
כִּי אַתָּה אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנִחָם עַל הָרָעָה:

Intertextuality

תרי עשר כספר וכסיפור

הושע | יואל | עמוס | עובדיה | יונה | מיכה | נחום | חבקוק | צפניה | חגי | זכריה | מלאכי

מלאכי ג׳, כג–כד: הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בוֹא יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם פֶּן אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת הָאָרֶץ חֵרֶם:

יואל ג׳, ד: הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בוֹא יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:

Malachi 3, 23-24: Behold, I am sending Elijah the prophet to you before the coming of the great and terrible day of the Lord. He will return the heart of the fathers to the children and the heart of the children to their fathers, lest I come and smite the land with utter destruction.

Joel 3, 4: The sun will be transformed into darkness, and the [color of the] moon into blood, before the coming of the great and terrible day of the Lord.

= *Reconciliation of the Generations*

= *Punishment*

The Day of the Lord (יום ה׳) as a Leitmotiv of the 12 Prophets (10/12).

Intertextuality

תרי עשר כספר וכסיפור

הושע | יואל | עמוס | עובדיה | יונה | מיכה | נחום | חבקוק | צפניה | חגי | זכריה | מלאכי

הושע י"ד, ב–ג: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳
אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ: קְחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא
עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:

יואל ב׳, יג: וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל בִּגְדֵיכֶם
וְשׁוּבוּ אֶל ה׳ אֱלֹהֵיכֶם כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנִחָם עַל הָרָעָה:

עמוס ד׳, ו – יא (5 פעמים!):
וְלֹא שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם ה׳:

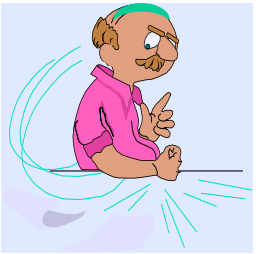

זכריה א׳, ג: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר
ה׳ צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם ה׳ צְבָאוֹת
וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר ה׳ צְבָאוֹת:

מלאכי ג׳, ז: לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם
מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי
וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר ה׳ צְבָאוֹת
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב:

Close reading: Text Contextuality Intertextuality

Summary

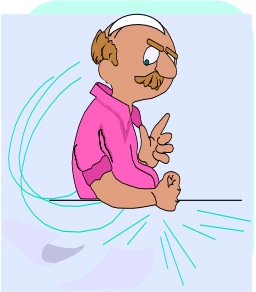

!

!

- ***Teshuvah in an end-stage situation***
- ***Political-Historical Context & Leadership***
- ***Religious & personal Growth***
- ***Comfort level & Wellbeing (שיר השירים)***
- ***Choice & Responsibility for the Future***

Rabbi Jay & Ilana Kelman

TORAH in MOTION

Teshuva in Tanakh

Haftarot & Torah Reading of Yamim Noraim

Sept 8: Book of Yonah
Haftarah for Minchah on Yom Kippur
Universal Teshuva, mercy for all creatures

Sept 15: Parashat Teshuvah
Devarim 30, 1-10.
Parashat HaShavua, last Shabbat of 5782
Mizvah of Teshuva = Future for Israel

Sept 22: Yirmeyahu 31
Haftara for Rosh Hashanah
Prophecy of consolation

Sept 29: Hoshea 14, 2-10
Haftarah for Shabbat Shuvah
Rebuke & Responsibility religious & political Teshuvah

?

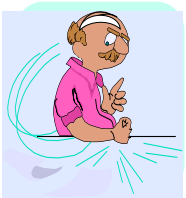

!

Intertextuality

Contextuality

Text

Teaching
Jewish Prayer
Tanach

Feedback
SWOT

www.tefilah.org

Beni Gesundheit
Beni.gesundheit@tefilah.org
Susan Suna, Audrey Samuels